

Young stroke

Oorzaken van herseninfarct op jonge leeftijd

6 september 2024

Symposium Vasculaire geneeskunde

Prof. Dr. Julie Staals
neuroloog

22^e Symposium Vasculaire Geneeskunde

Tussen de oren?

“ In de neurologie zit de aandoening meestal tussen de oren.

De rest zijn zenuwen. ”

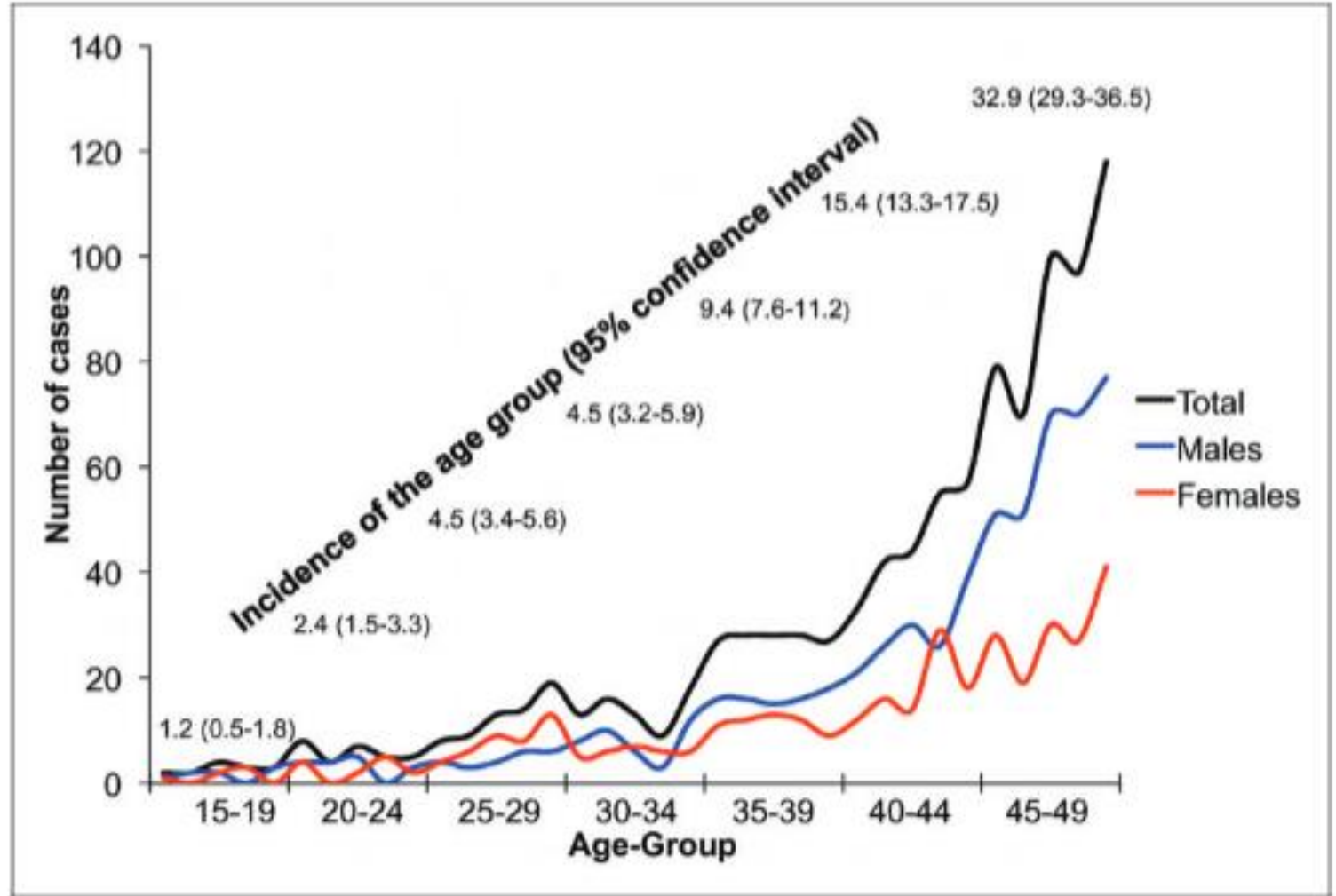
Disclosures

Voor presentatie mogelijk relevante relaties	
Sponsoring of onderzoeksgeld:	X
Honorarium of andere (financiële) vergoeding:	X
Aandeelhouder:	X
Andere relatie, namelijk ...	X

Young stroke 18-50 jaar

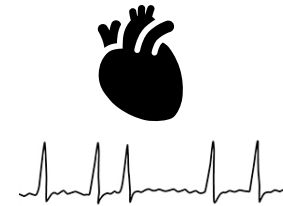
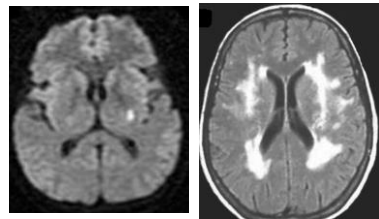
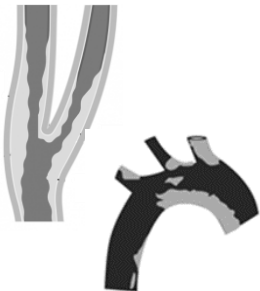
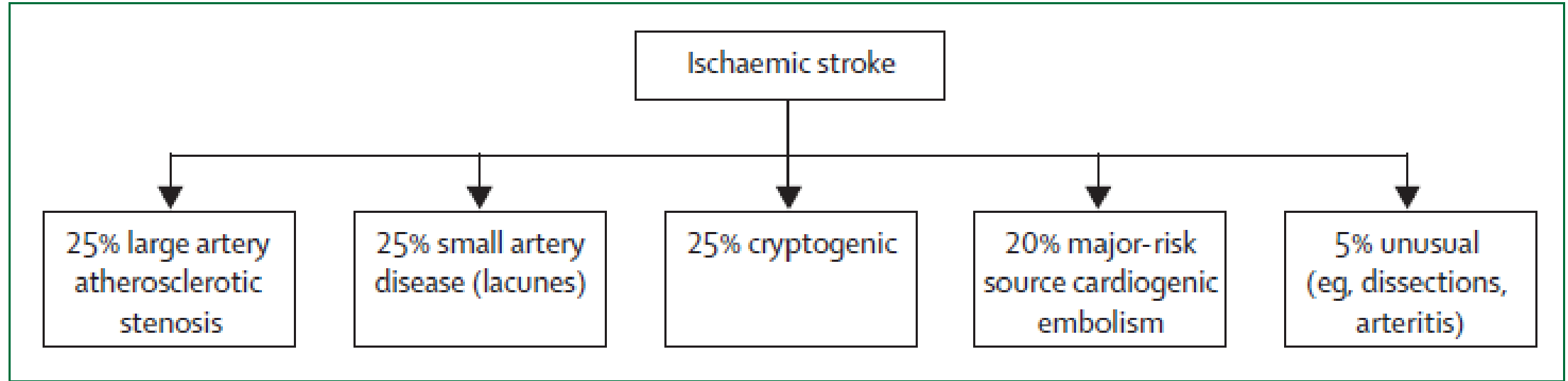
1 op de 10 herseninfarcten

In NL meer dan 3000/jaar

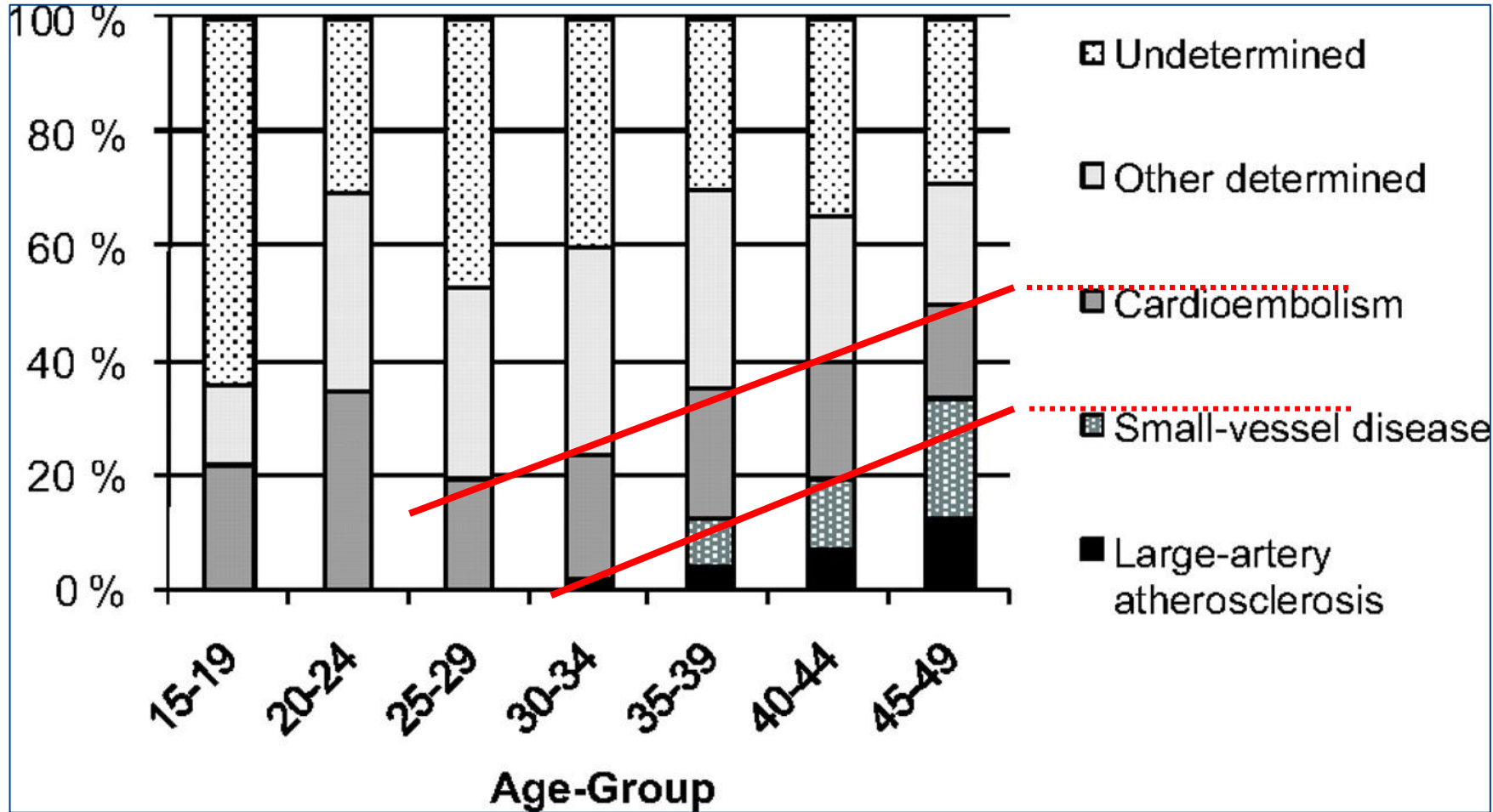

Putaala ESJ 2016

Etiologie herseninfarct

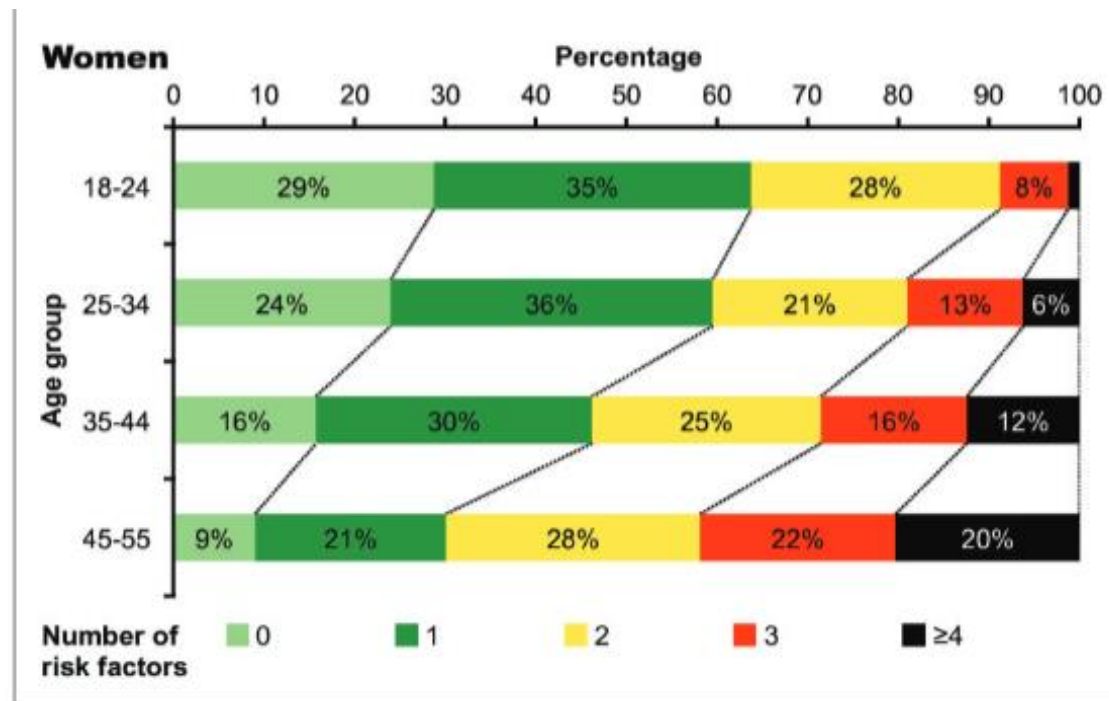
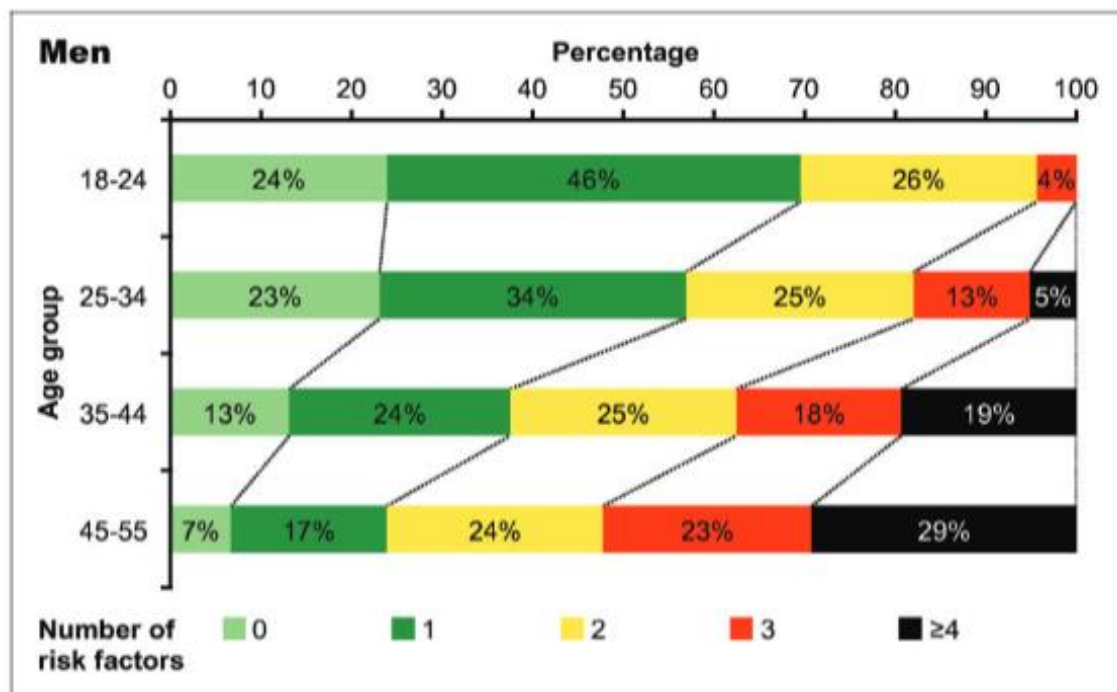
Etiologie young stroke

- Altijd cardiaal zoeken
- >40jr vaak 'gewone' oorzaak
- <30-35jr altijd speurneus op

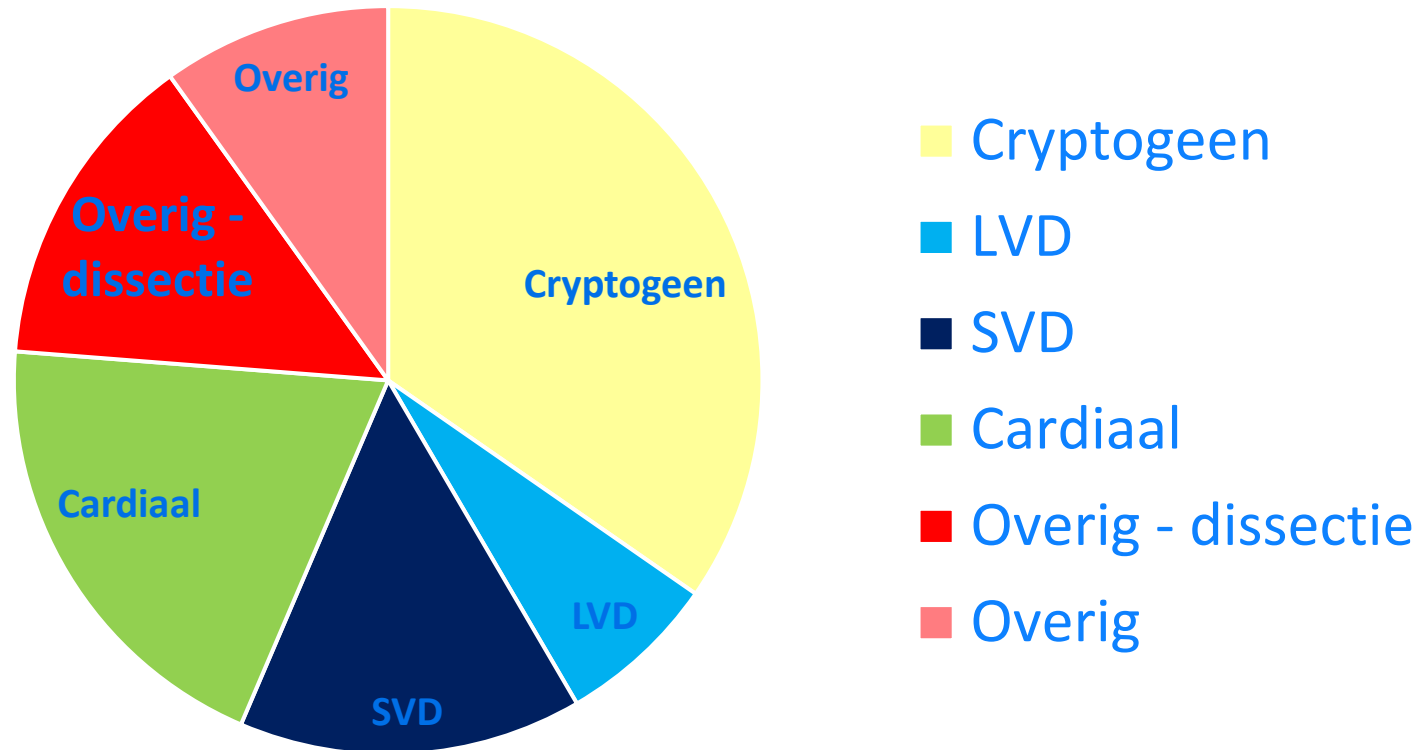
Putala et al. Stroke 2009

Traditionele vasculaire risicofactoren bij young stroke

Putala ESJ 2016

Etiologie young stroke

Dissectie

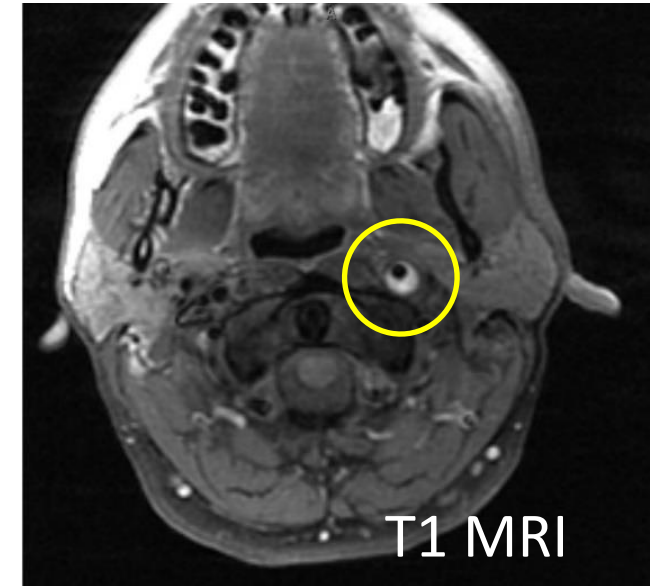
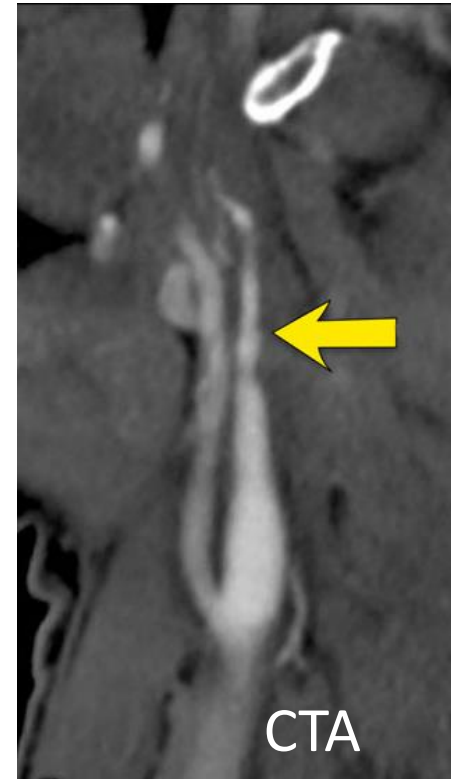
Carotidisdissectie:

- Hoofd/nekpijn
- SvHorner
- CTA
- MRA + T1 MRI

Etiologie

- Spontaan
- Trauma
- FMD

v Es Radiology assistant
Nautiyal PLoS Med 2005

Hoofdoorzaken			
Atherosclerose	Carotis, aortaboog. Premature atherosclerose.		
Small vessel disease	Sporadisch, genetisch (o.a. CADASIL, M.Fabry), post-radiatie		
Cardiaal	AF, kleplijden, DCM, endocarditis, PFO		
Dissectie			
Overige arteriopathie		Overige	
Vasculitis	PACNS, systemisch, SLE	Stollingsstoornissen	fVL, proteïne C/S, OACpil
Infectieuze arteriopathie	Lues, Borrelia, VZV, tbc	APS	Primair, secundair, SvSneddon
FMD		Hematologisch	PV, TTP
Sikkelcelanemie		Actieve maligniteit	
RCVS		MELAS	
Moyamoya		Hypoperfusie	Postreanimatie, postoperatief
Drugs	Cocaine, amfetamine	Sinustrombose	veneus infarct

Aanpak

Geprotocolleerd

Gepersonaliseerd

Stappenplan Young stroke

1. *Volledige standaard vasculaire work-up*

- Risicoprofiel: HT, HC, DM, BMI, roken, fam
- Beeldvorming: MRI-hersenen
- Halsvaten: CTA (incl aortaboog) of MRA of Duplex
- Cardiaal: ECG, 72u-Holter, echo cor
- Standaard lab

Stappenplan Young stroke

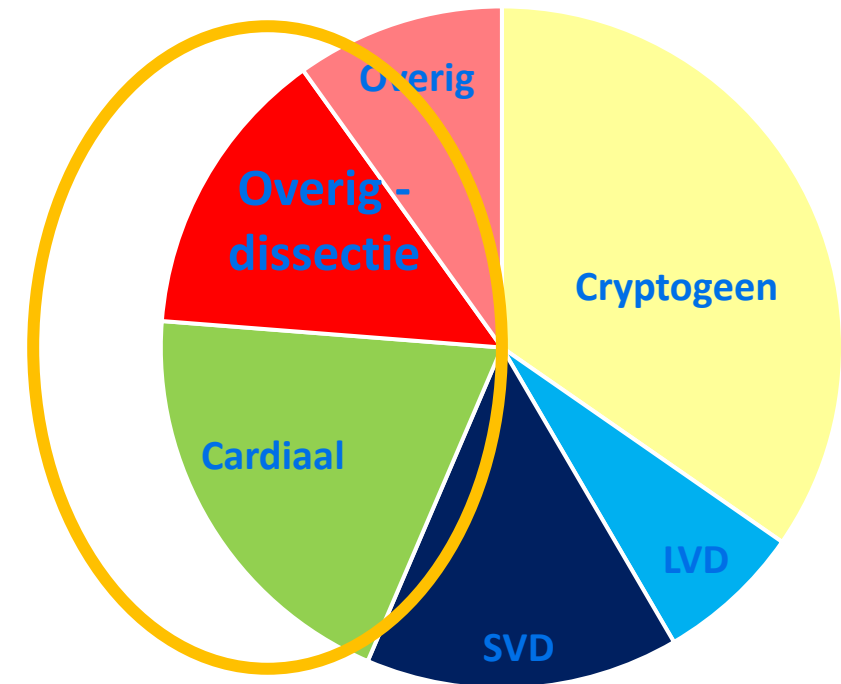
1. Volledige standaard vasculaire work-up

2. *Aanvullende anamnese*

- Hoofdpijn, nekpijn, trauma
- Drugs
- Systeemklachten: huid, gewrichten, ogen, koorts, gewichtsverlies
- Voorgeschiedenis
- Zwangerschapsanamnese
- Familie: migraine, dementie, HVZ, trombose

Stappenplan Young stroke

1. Volledige standaard vasculaire work-up
2. Aanvullende anamnese
3. **Diagnostiek naar de 2 meest voorkomende bijzondere oorzaken: dissectie en cardiaal**
  - Zijn de halsvaten goed afgebeeld?
  - Heeft de cardioloog goed gekeken?

Stappenplan Young stroke

1. Volledige standaard vasculaire work-up
2. Aanvullende anamnese
3. Diagnostiek naar de 2 meest voorkomende bijzondere oorzaken:
dissectie en cardiaal

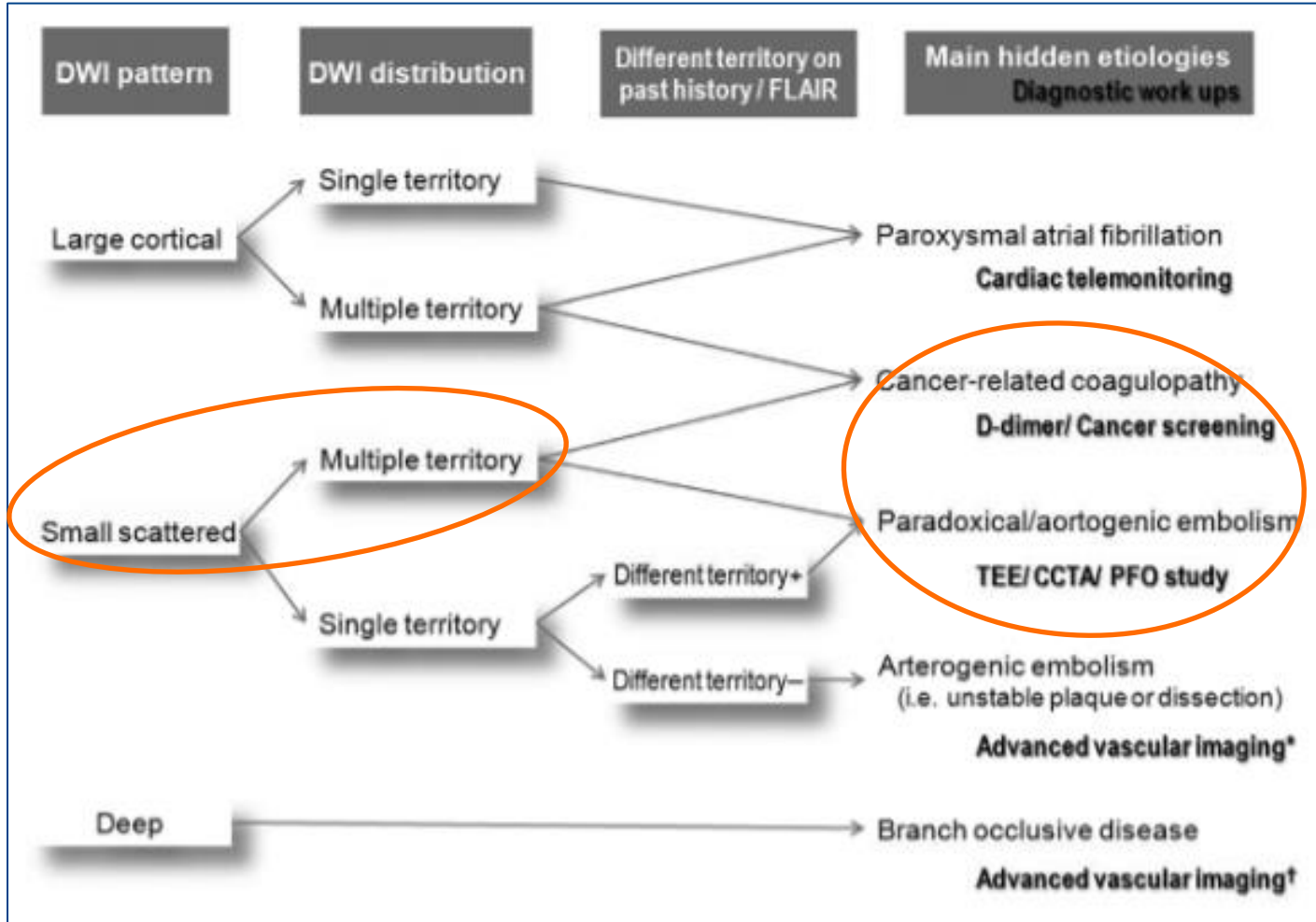
4.

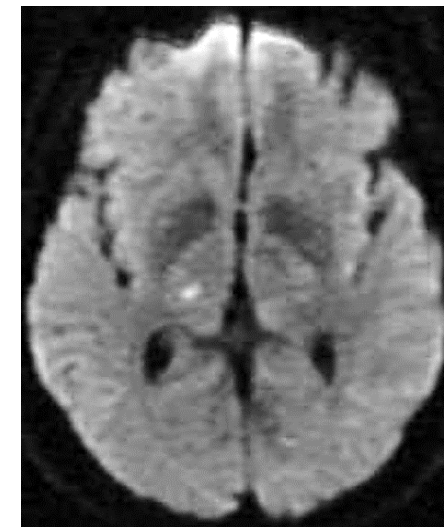
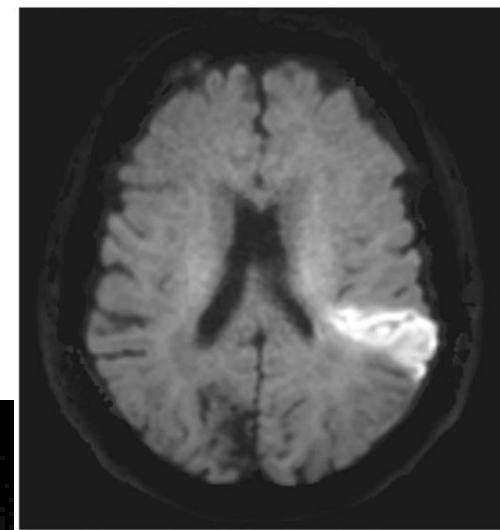
- Leeftijd
- Type beroerte op grond van kliniek+MRI patroon
- Samenvatting bevindingen
- Oorzaak gevonden?
- Aanknopingspunten?

5. Zeldzame oorzaken: gericht onderzoek i.o.m. MDO

MRI patroon

Bang, Stroke 2014

Stappenplan Young stroke

1. Volledige standaard vasculaire work-up
2. Aanvullende anamnese
3. Diagnostiek naar de 2 meest voorkomende bijzondere oorzaken:
dissectie en cardiaal
4. Leeftijd
Type beroerte op grond van kliniek+MRI patroon
Samenvatting bevindingen
Oorzaak gevonden?
Aanknopingspunten?
5. Zeldzame oorzaken: gericht onderzoek i.o.m. MDO

Young stroke:

Multidisciplinaire aanpak